

Kom. Skraj. refer.

BRN. 152. 4. 2025. 117

Elektronicznie podpisany przez:
Elżbieta Barbara Zabicka-Lakomy
dnia 29 lipca 2025 r.

ŚLĄSKI URZĄD WOJEWÓDZKI
W KATOWICACH
Wydział Nadzoru Prawnego
40-032 Katowice, ul. Jagiellońska 25

30/07/2025
PRZEWODNICZĄCA
Rady Miejskiej w Sosnowcu
Katowice, 29 lipca 2025 r.
Anna Jedynak-Rykała

URZĄD MIEJSKI w SOSNOWCU
NPII.403.RQ.542.2025

Rada Miejska w Sosnowcu

wpłynęło 29.07.2025

L.dz.zał.
Podpis

Zawiadomienie o wszczęciu postępowania

Zawiadamia się, że zgodnie z art. 61 § 4 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2024 r. poz. 572), dalej jako: "k.p.a", w związku z art. 91 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2024 r. poz. 1465 ze zm.) zostało wszczęte postępowanie nadzorcze w sprawie stwierdzenia nieważności uchwały Nr 264/XV/2025 Rady Miejskiej w Sosnowcu z dnia 26 czerwca 2025 r. w sprawie petycji mieszkańców dotyczącej pozostawienia Pałacu Mieroszewskich mieszczącego się w Sosnowcu-Zagórzu przy ul. Szpitalnej 1 w rękach miasta i stworzenia tam Domu Kultury, a w przypadku braku zgody na realizację w/w inicjatywy mieszkańców o poddanie pomysłu pod konsultacje społeczne, w całości, jako sprzecznej z art. 6 ust. 1 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o petycjach (Dz. U. z 2018 r. poz. 870), dalej jako: "ustawa" oraz art. 223 § 1 k.p.a. w zw. z art. 15 ustawy.

Uzasadnienie

Na sesji w dniu 26 czerwca 2025 r. Rada Miejska w Sosnowcu podjęła uchwałę Nr 264/XV/2025 w sprawie petycji mieszkańców dotyczącej pozostawienia Pałacu Mieroszewskich, mieszczącego się w Sosnowcu-Zagórzu przy ul. Szpitalnej 1, w rękach miasta i stworzenia tam Domu Kultury, a w przypadku braku zgody na realizację w/w inicjatywy mieszkańców o poddanie pomysłu pod konsultacje społeczne, dalej jako: „uchwała”.

W podstawie prawnej uchwały wskazano m.in.: art. 9 ust. 2 ustawy.

Wskazana uchwała została doręczona organowi nadzoru w dniu 30 czerwca 2025 r.

W toku badania legalności przedmiotowej uchwały organ nadzoru uznał, że jest ona niezgodna z prawem, w stopniu uzasadniającym jej wyeliminowanie z obiegu prawnego w całości.

W pierwszej kolejności należy wskazać, że petycja uruchamia jednoinstancyjne, samodzielne postępowanie administracyjne, kończące się czynnością faktyczną - zawiadomieniem. Wojewoda w ramach postępowania nadzorczego może jedynie badać prawidłowość postępowania przy rozpatrywaniu skarg, wniosków i petycji, odnośnie do trybu rozpatrywania skargi, wniosku lub petycji oraz sporządzenia zawiadomienia o sposobie jej załatwienia, jednak nie ocenia, czy organ słusznie bądź niesłusznie uznał skargę, wniosek lub petycję za zasadną, bezzasadną, czy bezprzedmiotową (por. m.in. wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Szczecinie z dnia 9 sierpnia 2012 r., sygn. akt II SA/Sz 696/12).

Podkreślić należy, że uproszczony charakter postępowania w przedmiocie rozpatrzenia petycji koncentruje się przede wszystkim na sposobie prowadzenia postępowania poprzedzającego przekazanie wnoszącemu informacji o tym, czy jego petycja została uznana za zasadną, bezzasadną, czy też bezprzedmiotową. Prostota procedowania w tej sprawie nie oznacza wszakże dowolności i nieograniczonej swobody. Na organie gminy ciąży szereg obowiązków związanych z prawidłowym rozpatrywaniem skarg, wniosków i petycji, w tym niezwłoczne załatwianie sprawy – co do zasady nie później niż w ciągu trzech miesięcy (art. 10 ust. 1 ustawy).

Zawiadomienie o załatwieniu petycji w formie uchwały przez radę gminy powinno obowiązkowo zawierać wszystkie elementy wymienione w art. 238 § 1 k.p.a. w zw. z art. 15 ustawy.

Z kolei zgodnie z art. 2 ustawy: *Petycja może być złożona przez osobę fizyczną, osobę prawną, jednostkę organizacyjną niebędącą osobą prawną lub grupę tych podmiotów, zwaną dalej*

"podmiotem wnoszącym petycję", do organu władzy publicznej, a także do organizacji lub instytucji społecznej w związku z wykonywanymi przez nią zadaniami zleconymi z zakresu administracji publicznej. Dalej, na mocy art. 223 § 1 k.p.a. w zw. z art. 15 ustawy: organy państwowe, organy samorządu terytorialnego i inne organy samorządowe oraz organy organizacji społecznych - rozpatrują oraz załatwiają petycje w ramach swojej właściwości.

Z uzasadnienia do uchwały wynika, że rozpatrując przedmiotową petycję z dnia 13 marca 2025 r. Rada Miejska wskazała na istnienie wielu możliwych scenariuszy zagospodarowania tego obiektu. Podmioty wnoszące petycję jednoznacznie domagały się, pozostawienia Pałacu w rękach miasta i stworzenia tam Domu Kultury, a w przypadku braku zgody na realizację tej inicjatywy mieszkańców - poddania pomysłu pod konsultacje społeczne.

Przedmiotowej petycji nadano bieg i została ona finalnie rozpatrzona merytorycznie przez organ stanowiący gminy przedmiotową uchwałą. Rada w § 1 uchwały postanowiła uznać niniejszą petycję za zasadną, zgadzając się z tezą, że Pałac Mieroszewskich zasługuje na to, by pozostać w zasobie miasta i pełnić funkcję użyteczności publicznej, z uwzględnieniem potrzeb dzielnicy.

Przechodząc do oceny prawnej wskazanego powyżej stanu faktycznego, należy podkreślić, że Rada Miejska w Sosnowcu nie była podmiotem uprawnionym do rozpatrzenia petycji w przedmiocie zarządzania nieruchomością gminną, w tym jej przeznaczenia i zagospodarowania. Zgodnie z art. 223 § 1 k.p.a., który ma zastosowanie w przedmiotowej sprawie na mocy art. 15 ustawy: organy państwowe, organy samorządu terytorialnego i inne organy samorządowe oraz organy organizacji społecznych - rozpatrują oraz załatwiają petycje w ramach swojej właściwości. Tymczasem Rada Miejska w Sosnowcu – jako organ stanowiący gminy, nie była organem właściwym, z uwagi na treść złożonej petycji. Podmiot wnoszący petycję domaga się podjęcia działań, które doprowadzą do określonego zagospodarowania i uporządkowania nieruchomości należącej do Gminy. Kwestiami związanymi z zarządzaniem i gospodarowaniem nieruchomościami gminnymi zajmuje się wójt (art. 30 ust. 2 pkt 3 ustawy o samorządzie gminnym, art. 25 ust. 1 ustawy o gospodarce nieruchomościami), zaś w niniejszej sprawie - Prezydent Miasta Sosnowca.

W tym miejscu należy wskazać, że zgodnie z art. 6 ust. 1 ustawy: *Adresat petycji, który jest niewłaściwy do jej rozpatrzenia, przesyła ją niezwłocznie, nie później jednak niż w terminie 30 dni od dnia jej złożenia, do podmiotu właściwego do rozpatrzenia petycji, zawiadamiając o tym równocześnie podmiot wnoszący petycję.* Wobec czego Rada Miejska, rozpatrując merytorycznie przedmiotową petycję, naruszyła przepisy o właściwości. W przedmiotowej sprawie Rada zobowiązana była do przekazania złożonej petycji Prezydentowi Miasta – na mocy przywołanego przepisu ustawy.

Powyżej opisane uchybienie w przedmiotowej uchwale należy zaliczyć do kategorii istotnych naruszeń prawa. Za istotne naruszenie prawa uznaje się uchybienie, prowadzące do skutków, które nie mogą być tolerowane w demokratycznym państwie prawnym. Istotne naruszenie prawa w uchwale to takie naruszenie, które powoduje, że akt pozostaje w sprzeczności z określonym przepisem prawnym. Chodzi tu o wady kwalifikowane, z powodu których cały akt lub jego część nie powinien wejść w ogóle do obrotu prawnego. W takiej sytuacji konieczne jest stwierdzenie nieważności aktu, czyli jego wyeliminowanie z obrotu prawnego z mocą *ex tunc*, co powoduje, że dany akt, czy jego część nie wywołuje skutków prawnych od samego początku (zob. wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie z dnia 7 marca 2017 r., sygn. akt II SA/Wa 2197/16, wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Olsztynie z dnia 24 stycznia 2019 r., sygn. akt II SA/Ol 859/18, wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Gdańsku z dnia 9 stycznia 2019 r., sygn. akt II SA/Gd 693/18).

Wszystkie przywołane powyżej orzeczenia sądów są dostępne w Centralnej Bazie Orzeczeń Sądów Administracyjnych (CBOSA) pod adresem: www.orzeczenia.nsa.gov.pl.

Przepis art. 91 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym stanowi, iż uchwała lub zarządzenie organu gminy sprzeczne z prawem są nieważne. O nieważności uchwały lub zarządzenia w całości lub w części orzeka organ nadzoru w terminie nie dłuższym niż 30 dni od dnia doręczenia uchwały lub zarządzenia, w trybie określonym w art. 90.

Mając powyższe na uwadze, wszczęcie postępowania w sprawie stwierdzenia nieważności uchwały Nr 264/XV/2025 Rady Miejskiej w Sosnowcu z dnia 26 czerwca 2025 r. w sprawie petycji mieszkańców, dotyczącej pozostawienia Pałacu Mieroszewskich mieszczącego się w Sosnowcu-Zagórze przy ul. Szpitalnej 1 w rękach miasta i stworzenia tam Domu Kultury, a w przypadku braku zgody na realizację w/w inicjatywy mieszkańców o poddanie pomysłu pod konsultacje społeczne - w całości, należy uznać za uzasadnione i konieczne.

Pouczenie:

Stronie przysługuje prawo złożenia wyjaśnień w sprawie.

Termin na wydanie rozstrzygnięcia nadzorczego upływa z dniem **30 lipca 2025 r.**

Z upoważnienia Wojewody Śląskiego
Wydział Nadzoru Prawnego - Dyrektor
Wydziału Nadzoru Prawnego
Elżbieta Żabicka-Łakomy